

Tri decenije kasnije: Sećanje na četiri uzastopne pobeđe modela Škoda Favorit na reliju Monte Carlo

- › **Pobedom u klasi na 62. reliju Monte Carlo u januaru 1994. godine, Škoda Motorsport je krenuo na put prema osvajanju ukupnog trofeja na FIA prvenstvu**
- › **Posada Pavel Sibera/Petr Gross ostvarila je četvrtu uzastopnu pobeđu na reliju Monte Carlo**
- › **U sezoni 1994. brend Škoda dominirao je službenim FIA prvenstvom u kategoriji automobila s motorima do dve litre i jednom pogonskom osovinom**

Beograd, 2. februar 2023 – Brend Škoda usko je povezan s moto sportom od samog početka, s istorijom obeleženom značajnim postignućima i herojskim nastupima. Škoda Favorit timovi doslovno su ispisali svoje poglavlje zlatnim slovima. Postupna tehnička evolucija ovog automobila, u kombinaciji s entuzijazmom i majstorskim izvedbama vozača i navigatora dovela je do vrlo uspešne kampanje 1994. Počela je u januaru s timom Sibera/Gross, koji je ostvario svoju četvrtu uzastopnu pobeđu na tradicionalnom otvaranju sezone reli Monte Carlo. Međutim, uspesi vredni pažnje obuhvatili su celu sezonu, a kulminirali su značajnim trofejom za Škoda Motorsport na FIA prvenstvu.

Favorit: ime koje je sinonim za uspeh u motosportu

Krajem 1980-ih Škoda Auto je doživela značajnu transformaciju. Ova promena je otelotvorena u modelu Škoda Favorit, označavajući revolucionarni pomak od dugogodišnje ere modela sa motorom smeštenim pozadi i zadnjim pogonom na moderan automobil s prostranom karoserijom, motorom postavljenim napred i pogonom na prednje točkove. U isto vreme kada je serijski model silazio s proizvodne trake, od 1988. razvijena je trkačka varijanta, koja je dobila homologaciju 1. januara 1989. Škoda Favorit 136 L imao je svoj zvanični takmičarski debi u januaru 1989. na Vlačkom zimskom reliju, s timovima Ladislav Křeček/Bořivoj Motl i Pavel Sibera/Petr Gross.

Škoda Favorit je zatim zakoračila na međunarodnu scenu u finskom Hankiralliju, gde je dokazala svoju snagu u premijer „takmičarskoj“ ligi u Finskoj. Lokalni tim Kalevi Aho/Timo Hakala ostvario je pobeđu u klasi s Favoritom. U to je vreme malo ko mogao da predvidi kakav će uticaj Škoda Favorit imati u motosportu u Mladá Boleslavi i na svetskim reli stazama.

Reli Monte Carlo 1994: četvrta uzastopna pobeđa u klasi do 1300 cm³

Tehničke inovacije i iskusni, motivisani timovi doveli su do izvanrednih rezultata u sezoni 1994. godine. Najava ove uspešne kampanje bila je pobeđa na 62. reliju Monte Carlo u januaru. Tim Sibera/Gross nastavio je svoj pobednički niz u klasi do 1300 cm³ i osigurao svoju četvrtu uzastopnu pobeđu u ovom zahtevnom takmičenju. Vladimír Berger i Pavel Štanec osvojili su drugo mesto u klasi u svojoj Škoda Favorit, dok je trećeplasirani takmičar zaostao za češkim pobednicima više od pola

sata. Uprkos skromnom učinku Favorita u odnosu na svetsku konkurenciju, Pavel Sibera je u ukupnom plasmanu stigao do impresivnog 20. mesta.

Prema rečima vozača, automobil se ponašao kao go-kart, što dokazuje njegova tendencija da se podigne na dva točka, a ne da proklizava tokom brzih skretanja.

Izvanredna sezona 1994. i pobjeda na FIA Svetskom prvenstvu

Tim Škoda Motorsport nastavio je svoj početni uspeh na izazovnom reliju u Portugalu. Ovde su češki timovi s automobilima Škoda Favorit pokazali svoju dominaciju u klasi, a tim Sibera/Gross slavio je pobjedu, a sledila ga je posada Triner/Klíma. Pored toga, Pavel Sibera se izborio za sveukupno 10. mesto, osvojivši vredne bodove za Škodu u Svetskom prvenstvu proizvođača.

Na majskom Acropolis reliju, oba automobila su se plasirala u Top 10, postigavši istorijski uspeh za brend Škoda na svetskom prvenstvu. Automobili na prvih osam pozicija bili su fabrički trkački specijalci opremljeni mnogo snažnijim turbo motorima, što uspeh čini još impresivnijim.

Škoda Favorit ponovo je potvrdio svoj nastup na finskom reliju, pa čak i u Australiji. Dodatni bodovi osigurani su na Sanremo i Španskom reliju. Ulaskom u slavni britanski RAC Rally, koji je 1994. proslavio svoju 50-togodišnjicu, zadatak je bio jasan: odbraniti vodeću poziciju na FIA Svetskom prvenstvu u klasi do dve litre. Takmičući se u klasi A5 za atmosferske automobile s pogonom na prednje točkove i motorima do 1300 cm³, Škoda ne samo da je pobedila u ovoj kategoriji, već je takođe zauzela impresivno 6. i 7. mesto u višoj klasi od 2 litre. Ovi nastupi u obe klase doveli su do toga da je Škoda osigurala trofej proizvođača na FIA 2-litarskom Svetskom prvenstvu u reliju. Škoda je tako po drugi put u svojoj istoriji dominirala zvaničnim prvenstvom FIA-e, prvi put 1981. kada je osvojila Evropsko prvenstvo touring automobila.

Završava na visokoj poziciji

Nakon što je vođa tima Škoda Motorsport Pavel Janeba primio prestižni trofej na svečanosti u Monte Carlu 9. decembra 1994. godine, nekoliko dana kasnije u Carskim ergelama Praškog dvorca usledio je još jedan istorijski trenutak: Škoda Favorit službeno je završio svoju trkačku karijeru, a novinari su se upoznali s njegovim naslednikom – Škoda Felicia Kit Car. Pod zastavom fabričkog tima, trkački Favorit učestvovao je u 35 takmičenja Svetskog prvenstva, zabeleživši impresivnih 31 pobjedu i 20 drugih mesta u svojoj klasi.

Propratne informacije

Škoda Favorit 136 L Rally Special

Ovaj takmičarski automobil, homologovan za grupu A, temeljio se na proizvodnom modelu, imao je čeličnu karoseriju s petoro vrata sa zaštitnim okvirom izrađenim od tankozidnih hromolibdenskih cevi, a težio je 750 kg. Pokretao ga je aluminijumski, vodom hlađeni četvorocilindrični OHV motor s osmokanalnom glavom i jednim karburatorom. Motor je bio postavljen poprečno napred i pokretao je prednje točkove. Iz zapremine od 1289 cm³, inženjeri iz Mladá Boleslave su uspeli da izvuku 120 konjskih snaga. Zavisno od vrste takmičenja i rezultirajućem stepenu prenosa manuelnog menjača sa šest stepeni prenosa, automobil je postizao maksimalne brzine od 150 do 210 km/h. Za kočenje su bile zadužene četiri disk kočnice.

Škoda na Monte Carlo reliju

Motosport je bio kamen temeljac nasleđa proizvođača automobila iz Mladá Boleslave od njegovog osnivanja, a brend je osvojio brojne vredne trofeje na prestižnom reliju Monte Carlo. Vozila Laurin & Klement su se takmičila već na drugoj etapi relija 1912. godine, a 1936. model s krilatom strelom u svom logotipu prvi je put bio na startnoj liniji: Škoda Popular Sport roadster završio je drugi u kategoriji do 1500 cm³. Nakon Drugog svetskog rata, Škoda se etablirala kao jak konkurent u klasi do 1300 cm³, čemu svedoči „hat trick“ modela Octavia TS od 1961. do 1963. U 1990-im, model Favorit 136 L nastavio je Škoda uspeh u Monte Carlu, s četiri uzastopne pobede u klasi od 1991. do 1994. Moderno doba obeleženo je takmičarskim automobilima Škoda Fabia s pogonom na sva četiri točka: Škoda Fabia R5 osvojila je kategoriju WRC2 na MCR-u 2018.

Kontakt

Aleksandra Đokić

Direktor marketinga

M +381 62 8863 001

aleksandra.djokic@autocacak.co.rs

Škoda Auto

- › uspješno posluje u ovoj deceniji s Next Level – Škodina Strategy 2030.
- › ima cilj da postane jedan od pet najprodavanijih brendova u Evropi do 2030. s atraktivnom linijom u nižim segmentima i dodatnim e-modelima.
- › pojavljuje se kao vodeći evropski brend na važnim rastućim tržištima kao što su Indija, Severna Afrika, Vijetnam i zemlje Azije.
- › trenutno svojim kupcima nudi jedanaest serija putničkih vozila: Fabia, Scala, Octavia i Superb kao i Kamiq, Karoq, Kodiaq, Enyaq, Enyaq Coupé, Slavia i Kushaq.
- › u 2023. godini je isporučeno preko 866.000 vozila kupcima širom sveta.
- › član je Volkswagen koncerna već 30 godina. Volkswagen koncern jedan je od najuspešnijih proizvođača vozila na svetu.
- › nezavisno proizvodi i razvija, ne samo vozila, već i komponente kao što su MEB sistemi baterija, motori i menjači u saradnji sa Volkswagen Grupom; ove komponente se takođe koriste i za vozila drugih brendova u okviru Grupacije.
- › posluje na tri lokacije u Češkoj; ima dodatne proizvodne kapacitete u Kini, Slovačkoj i Indiji prvenstveno kroz partnerstva Grupe, kao i u Ukrajini sa lokalnim partnerom.
- › zapošljava preko 40.000 ljudi širom sveta i aktivna je na preko 100 tržišta.